7.SINIF 2. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

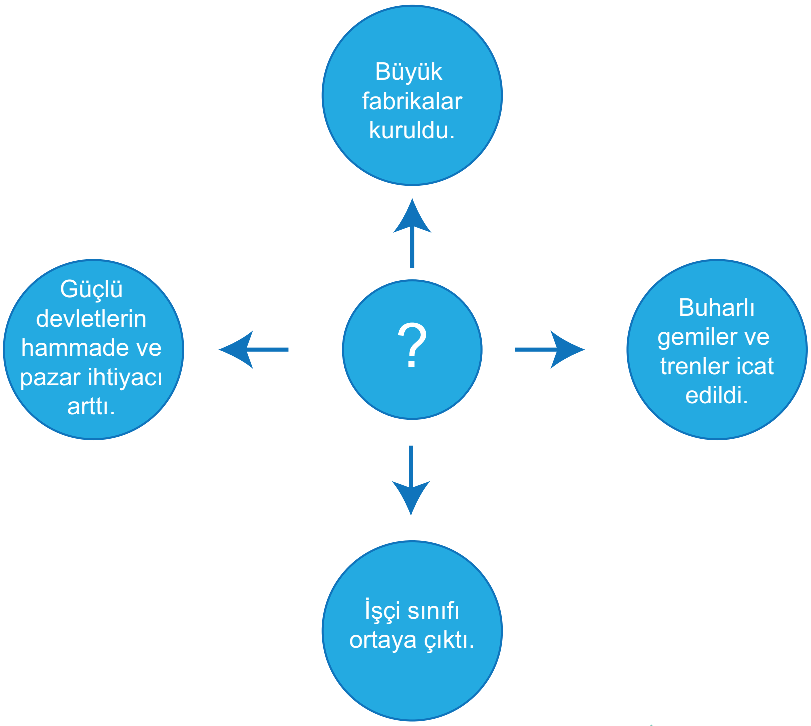
SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık NİĞDE Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıdaki cümlelerin yanlarındaki boşluklara doğru (D) ya da yanlış (Y) olanlardan uygun olanını işaretleyiniz.

		DOĞRU	YANLIŞ
1	Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasına halk arasında Vaka-i Hayriye denilmiştir.		
2	18. yüzyılda yapılan yenilikler daha çok eğitim üzerinedir.		
3	Osmanlı Devleti Balkanlarda kalıcı egemenlik sağlamak için iskan politikası uygulamıştır.		
4	Viyana kuşatmasının başarısız olması sonucu Osmanlı Devleti Avrupa'dan tamamen çekilmiştir.		
5	Osmanlı Devleti'ne matbaanın gelişinin gecikmesinde Avrupalıların etkisi olmuştur.		
6	Kanun-i Esasi'nin ilanıyla Osmanlı'da anayasal yönetim sistemi başlamıştır.		
7	Osmanlı devlet adamları halkın yöneticileri seçmesi konusunda çalışmalar yapmışlardır.		
8	Osmanlı Devleti ilk defa Karlofça Antlaşması ile batıda büyük çapta toprak kaybetmiştir		
9	Avrupa'da sürekli elçilikler açılmasının amacı Osmanlı eğitim sistemini düzeltmektir.		
10	I.Ahmet devrinden itibaren şehzadelerin sancağa çıkma geleneğine son verilmesi, padişahların yönetim tecrübesinden yoksun olarak tahta çıkmalarına neden olmuştur.		
11	Osmanlı Devleti'nde ilk demokratikleşme hareketi Lale Devri'nde başlamıştır.		
12	Lale Devri Patrona Halil İsyanı ile sona ermiştir.		

2. Aşağıda verilen şemada hangi gelişmenin sonuçlarının verildiğini ortadaki daireye yazınız.

3. Fatih Sultan Mehmet ile ilgili verilen görselden hareketle aşağıdaki cümlelerin yanlarındaki boşluklara doğru (D) ya da yanlış (Y) olanlardan uygun olanını işaretleyiniz.

	D	Y
a) Osmanlı Devleti'nin yedinci padişahıdır.		
b) Fatih Sultan Mehmet yalnızca Türkçe konuşabilmektedir.		
c) Fatih Sultan Mehmet üç kez tahta çıkmıştır, üç ayrı saltanat dönemi vardır.		
d) İstanbul'un fethiyle birlikte Doğu Roma (Bizans İmparatorluğu) yıkılmıştır.		
e) Fatih'in babası II. Murat, annesi Hûma Hatun, torunu I. Selim'dir.		
f) Fatih'in İstanbul'u fethiyle İlk Çağ sonra ermiş Orta Çağ başlamıştır.		
g) Fatih'in erkek çocukları II. Bayezid, Şehzade Mustafa ve Cem Sultan'dır.		
h) Fatih Sultan Mehmet'in kız çocuğu yoktur.		

4. Osmanlı Devleti’nin kuruluş döneminde yaşanan bazı gelişmeleri ilgili oldukları alanlarla eşleştiriniz.

1- İlk gümüş para bastırıldı.	A- Toplumsal
2- Divan teşkilatı kuruldu.	B- Askerî
3- Edirne-Segedin Antlaşması yapıldı.	C- Eğitim
4- Fethedilen şehirlerde imarethane, şifahane, han, hamam gibi sosyal kurumlar inşa edildi.	D- Ekonomik
5- Yaya ve müsellem adlarıyla iki ordu kuruldu.	E- İdari
6- İznik'te ilk medrese açıldı.	F- Diplomatik

5. Kendinizi Ertuğrul Gazi’nin yerine koyup hayal gücünüzü ve bilginizi kullanarak aşağıda verilen metni tamamlayınız.

Ben Ertuğrul Gazi. Boyum, Oğuzların Kayı boyundan olup Anadolu Selçuklu Devleti'nin himayesinde hüküm sürmekteyiz. Selçuklu hükümdarı Alâeddin Keykubat, beni Bizans İmparatorluğu’na karşı gaza ve cihat yapmam ve bu devletin topraklarını fethetmem için görevlendirdi. ....
....
....
....
....

6.

DİVAN-I HÜMAYUNUN HANGİ ÜYESİYİM?

Divan teşkilatı üyelerinin verdikleri bilgilerden yola çıkarak hangi görevleri üstlendiklerini görsellerin altındaki kutucuklara yazınız.

- Divan toplantılarında büyük davalara bakardım.
- Kadı ve müderrislerin atamalarını yapardım.
- Şimdiki Eğitim ve Adalet Bakanıyla benzer görevlerim vardı.

a)

- Padişahın mutlak vekili ve yardımcısıydım.
- Padişahın mührünü ben taşırdım.
- Sultan sefere katılmadığı zaman Serdar-ı Ekrem unvanıyla ben orduya komuta ederdim.

b)

- Divan toplantılarında alınan kararlara ve belgelere padişahın imzası olan tuğra çekerdim.
- Fethedilen toprakları gelirlerine göre ayırırdım.
- Toprak ve vergi hukuk kurallarını derlerdim.

c)

- Bütçenin hazırlanmasından sorumluydum.
- Devletin gelir ve giderlerinin hesabını yapardım.
- Şimdiki Hazine ve Maliye Bakanıyla görevim benzerdi.

d)

- Padişah fermanlarına uygun olarak emirleri yazardım.
- Yabancı devletlerden gelen mektupları tercüme etmek ve padişahın emriyle cevap vermek benim görevimdi.
- Şimdiki Dışişleri Bakanıyla benzer görevleri yapardım.

e)

- Divan toplantılarında alınan kararların İslam dinine uygun olup olmadığını kontrol ederdim.
- Fetva verirdim.
- Şimdiki Diyanet İşleri Bakanıyla görevim benzerdi.

f)

7. Aşağıda verilen Osmanlı padişahlarını tabloda verilen bilgileri dikkate alarak uygun yerlere yazınız.

II. Abdülhamit	Fatih Sultan Mehmet	III. Selim	II. Mahmut	Kanuni Sultan Süleyman
Osman Bey	III. Ahmet	II. Murat	Yavuz Sultan Selim	

		Ben Hangi Paadişahım?
a)	Yeniçeri Ocağı'nı kaldıran ve yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediye isimli yeni bir ordu kuran padişahım.	
b)	Amasra, Sinop, Trabzon ve Kırım'ı fethederek Karadeniz'i Türk Gölü haline getiren padişahım.	
c)	Memluk Devleti'ne son vererek halifeliğin Osmanlı Devletine geçmesini sağlayan padişahım.	
ç)	Nizam-ı Cedid adıyla Avrupa tarzında bir ordu kuran ve bu ordunun ihtiyaçları için İrad-ı Cedit adında bir hazine oluşturan padişahım.	
d)	46 yıl süreyle Osmanlı Devleti'nde en uzun süre tahtta kalan padişahım. Adaletimle ve yaptığım kanunlarla tanınırım.	
e)	Kayı Boyu Beyi Ertuğrul Gazi'nin en küçük oğlu ve Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan padişahım.	
f)	Osmanlı Devleti'nde Kanuni Esasi isimli ilk anayasayı ilan eden ve Mebusan Meclisi'ni açan padişahım.	
g)	I. Kosova Zaferi sonrasında savaş meydanını dolaşırken hançerlenerek ilk şehit edilen padişahım.	
ğ)	Ayasofya Camii karşısına kendi adıma cami yaptıran Lale Devri padişahıyım.	

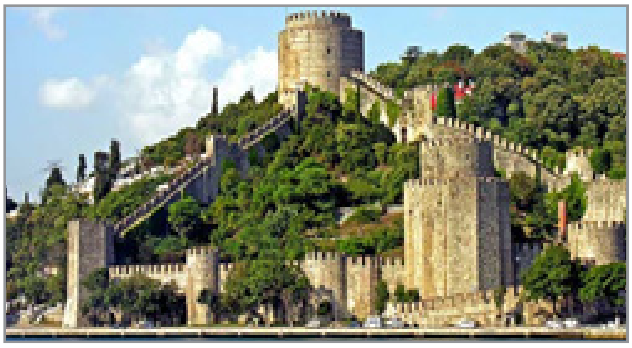
8. Osmanlı Devleti ile ilgili bazı görseller aşağıda verilmiştir. Kuruluş dönemi ile ilgili olan görseli bulup işaretleyiniz.

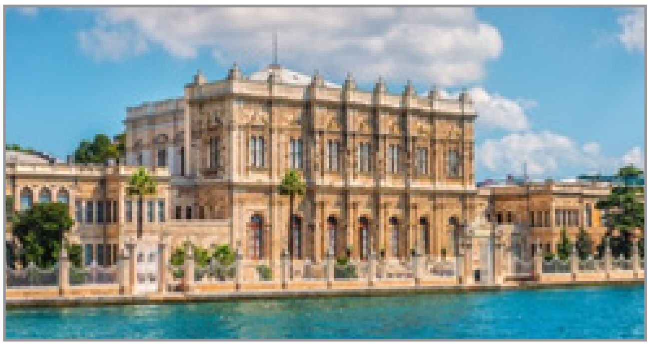
Sultan Ahmet Camii

Türk Kahvesi

Rumeli Hisarı

Dolmabahçe Sarayı

Tercüman-ı Ahval Gazetesi

İlk Demiryolu

9.

Yukarıdaki haritadan faydalanarak, aşağıda verilen ifadelerin başına doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

( ) Osmanlı Devleti’nin Bizans İmparatorluğu ile karadan sınırı yoktur.

( ) Aydınoğulları Beyliği İzmir ve çevresinde kurulmuştur.

( ) Candaroğulları Beyliği Osmanlı Devleti’nin güneyinde yer almaktadır.

( ) Osmanlı Devleti’nin toprakları Bizans İmparatorluğu’nun topraklarından daha fazladır.

( ) Harita, Osmanlı Devleti’nin yükselme dönemine ait sınırlarını göstermektedir.

( ) İstanbul Osmanlı Devleti’nin başkentidir.

( ) Anadolu’da Türk birliği sağlanmıştır.

10. **Osmanlı Devleti'nde toplum, yönetenler ve yönetilenler olmak üzere ikiye ayrılmaktaydı. Yönetenler üç sınıfa ayrılırdı. Aşağıdaki kutucuklarda verilen bilgileri dikkate alarak altındaki boşluklara yönetimin hangi sınıfından olduklarını yazınız.**

İdarî ve askerî alanlarla ilgili görevlilerdir.

Sadrazam, Kubbealtı Vezirleri, Yeniçeri Ağası, Kaptan-ı Derya, Beylerbeyi, Sancakbeyi, Subaşı, Sipahi

Eğitim, din ve hukukla ilgili görevlilerdir.

Şeyhü'l-islâm, Kazasker, Müderris, Kadı, İmam, Vâiz, Müezzin

Bürokrasi ve diplomasi ile ilgili görevlilerdir.

Defterdar, Nişancı, Reisü'l-küttap, Kâtipler, Memurlar

11.

Ben Timur, sağ bacağım aksadığından dolayı bana Timur-i Leng (Aksak Timur) derler. 1402 yılında Ankara Savaşı'nda Yıldırım Bayezid karşısında galip geldim. Osmanlı Devleti, 11 yıl sürecek Fetret Devri'ne girdi. Bu savaş sonunda Anadoludaki Beylikleri tekrar sahiplerine geri verdim. Sizce bunu neden yapmış olabilirim?

12. Aşağıda coğrafi keşiflerin bazı sonuçları verilmiştir. Verilen sonuçların karşısına hangi alanla ilgili olduklarını yazınız.

Siyasi	Ekonomik	Bilimsel	Dinî

		ALAN
a)	Dünyanın yuvarlak olduğu ispatlandı.	
b)	İpek ve Baharat yolları ile Akdeniz limanları önemini kaybetti.	
c)	Dünyanın düz olduğunu söyleyen kilise ve din adamlarına duyulan güven azaldı.	
ç)	Keşiflere destek olan İspanya ve Portekiz gibi krallıklar güçlendi.	
d)	Atlas Okyanusu kıyısındaki limanlar önem kazandı.	
e)	Hristiyanlık, keşfedilen yeni yerlere götürülerek yayıldı.	
f)	Yeni kıtalar, bitki türleri ve hayvan türleri keşfedildi.	
g)	Keşfedilen yerlerdeki değerli madenler Avrupa'ya getirildi.	

13. Bizler Osmanlı Devleti zamanında Anadolu'da Türk nüfusunun yoğun olduğu yerlerde yaşayan Türk ve Müslüman aileleriz. Devletimiz bizleri Balkanlarda fethedilen yerlere göndererek oradaki halkın Müslümanlaştırılmasını ve Türkleştirilmesini sağlamaya çalışmıştır. Buna iskân politikası denilmektedir.

İskân Politikasının hangi nedenlerle ortaya çıktığını aşağıdaki alana yazabilir misin?

14. .... Doğu Akdeniz'in güvenliği için oldukça önemliydi. Adada bulunan korsanlar bölge ticaretine zarar veriyordu. Lala Mustafa Paşa 1571 yılında burayı fethetti.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Amasra'nın fethi
B) Rodos'un fethi
C) Kıbrıs'ın fethi
D) Trabzon'un fethi

15. Mimar Sinan dünyaca ünlü bir mimarımızdır. 98 yıllık hayatında yapmış olduğu yüzlerce eseri bugün bile sapasağlam ayaktadır. Mimar Sinan'ın yaptığı eserleri içinden kendisi içinde önem arz eden 3 önemli eseri aşağıda verilmiştir.

- Süleymaniye Camii
- Selimiye Camii
- Şehzâdebaşı Camii

Bu eserlerin Çıraklık-Kalfalık-Ustalık dönemi olarak eşleştirmesi aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir ?

	ÇIRAKLIK	**KALFALIK**	**USTALIK**
A)	Selimiye	Şehzâdebaşı	Süleymaniye
B)	Süleymaniye	Selimiye	Şehzâdebaşı
C)	Şehzâdebaşı	Süleymaniye	Selimiye
D)	Süleymaniye	Şehzâdebaşı	Selimiye

16. Tımarlı sipahiler, Osmanlı Devleti'nde ordunun önemli bir askerî gücüydü. Tımarlı sipahiler, tımar sistemi sayesinde devlet bütçesine yük olmadan yetiştirilirdi.

Aşağıdakilerden hangisi, tımarlı sipahilerin görevlerinden biri değildir?

A) Savaş olmadığı zamanlarda tımar topraklarında çalışmak
B) Ülke yönetiminde söz sahibi olmak
C) Bulundukları bölgedeki güvenliği sağlamak
D) Savaş zamanında savaşa katılmak

17.

29 Mayıs 1453'te II. Mehmet; fethi oldukça zor olan İstanbul'u 53 gün süren kuşatmanın ardından almayı başarmıştır. İstanbul'un fethinin Türk ve Dünya tarihi açısından birçok sonucu vardır.

Aşağıda verilenlerden hangisi İstanbul'un fethinin dünya tarihi açısından sonuçlarından birisidir?

A) İstanbul Osmanlı Devleti'nin yeni başkenti oldu.
B) Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli toprakları arasındaki bütünlük sağlandı.
C) Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Devri sona erdi Yükselme Devri başladı.
D) İstanbul'un fethi ile Orta Çağ sona erip Yeni Çağ başladı.

18. Osmanlı Beyliği'nin ilk kurulduğu yıllarda hızlı bir şekilde büyüyerek topraklarını genişletmesinin birçok sebebi vardır. Bu sebepler detaylı incelendiğinde hızlı büyümenin nedenleri anlaşılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede büyümesinin sebepleri arasında yer almaz?

A) Kurulduğu bölgede Bizans İmparatorluğu'nun güçsüz bir durumda bulunması
B) Diğer Türk Beylikleri ile iyi ilişkiler kurulması
C) Fethettiği bölgedeki halkın geleneklerine, inançlarına ve yaşayış tarzına müdahale etmemesi
D) Avrupalı devletlerin ve Haçlı ordularının Osmanlı Beyliği'nden yardım istemeleri

19. Yavuz Sultan Selim sekiz yıllık padişahlığı döneminde Osmanlı Devleti'nin sınırlarını doğu yönünde genişletmiştir. 1514'te Çaldıran Savaşı'yla Şah İsmail yenilgiye uğratılmış ve Safevi Devleti tehlikesi ortadan kalkmıştır. İran'a kadar sınırlar genişlemiştir. Sefer dönüşü Turnadağ Savaşı ile Dulkadiroğulları Beyliği'ne son verilmiştir. 1516'da Memlûk Devleti ile Mercidabık Savaşı yapılmış Suriye ve Filistin fethedilmiştir. 1517'de ise Ridaniye Savaşıyla Memlûklu Devleti'ne son verilmiş Mısır fethedilmiştir. Böylece Baharat Yolu'nun kontrolü ve halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiş Yavuz Sultan Selim ilk Osmanlı halifesi olmuştur. Peygamber Efendimize ait Kutsal Emanetler İstanbul'a Topkapı Sarayı'na getirilmiştir. Doğu Akdeniz'in ve Baharat Yolu'nun güvenliği sağlanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalarda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yavuz Sultan Selim kısa süren padişahlığı dönemine birçok savaş ve zafer sığdırmıştır.
B) Mercidabık ve Ridaniye Savaşlarında Memlûklu Devleti yenilgiye uğratılmış Baharat Yolu'nun kontrolü sağlanmıştır.
C) Mısır'ın Fethi ile halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiş ve Yavuz Sultan Selim ilk Osmanlı halifesi olmuştur.
D) Akdeniz'in kontrolü tamamen Osmanlı hakimiyetine girmiştir.

20. XVIII. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde 1718 Pasarofça Antlaşması ile başlayan ve 1730 Patrona Halil İsyanı ile biten ve çeşitli yeniliklerin yapıldığı dönem hangi isimle adlandırılmıştır?

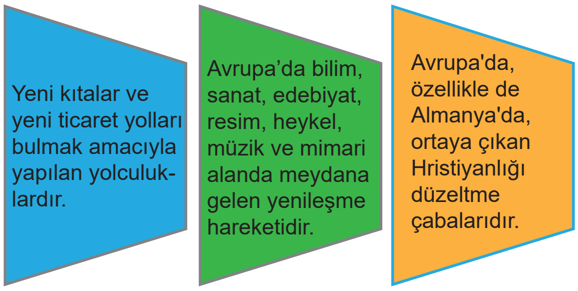
A) Fetret Devri B) Lale Devri
C) Sanayi İnkılabı D) Rönesans

21.
- Esnaflar arasındaki ilişkiyi düzenler. Kurucusu Ahi Evran'dır.
- Üretilen ürünlerin kalite kontrolünü yapar.
- Günümüzdeki Ensaf ve Sanatkar Odalarına benzetilebilir.
- Alıcı-Satıcı ilişkilerinde ortaya çıkan sorunları inceler ve çözer.
- Esnafların mesleki eğitimlerini yapar Usta-Kalfa-Çırak ilişkilerini düzenler.

Yukarıda bazı özellikleri verilen, Osmanlı Devleti'nde ekonomik ve toplumsal hayatı düzenleyen uygulamaya ne ad verilir?

A) Tımar Sistemi B) Lonca Teşkilatı
C) Devşirme Sistemi D) Yönetim Teşkilatı

22.

Verilen açıklamalar ile aşağıdaki kavramlar eşleştirildiğinde hangi kavram ile ilgili bir açıklama <u>yoktur</u>?

A) Reform Hareketleri B) Coğrafi Keşifler
C) Aydınlanma Çağı D) Rönesans

23. Osmanlı Devleti Balkanlarda fethettiği topraklarda hem kalıcı egemenlik sağlamak hem de Balkanlar'da Türk-İslam kültürünü yaymak amacıyla Anadolu'dan bazı aileleri getirtip bu topraklara yerleştirmiştir.

Verilen bilgide aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

A) Veraset Sistemi B) Devşirme Sistemi
C) İskân Politikası D) İstimalet Politikası

24. Osmanlı Devleti yeni fethettiği topraklarda yaşayan Hıristiyan halka adaletli ve hoşgörülü davranmıştır. Çarşıda, pazarda, sokakta her yerde Müslüman gayrimüslim ayrımı yapılmadan hoşgörü ve adalet içinde bir yönetim sergilemiştir.

Yukarıda anlatılanlara göre Osmanlı Devleti'nin Hıristiyan halka karşı hoşgörülü ve adaletli davranması hangi kavram ile ifade edilmektedir?

A) İskân Politikası
B) İstimalet Politikası
C) Millet Sistemi
D) Tımar Sistemi

25.
- Askerlikten başka bir işle uğraşmazlardı.
- Evlenip çoluk çocuk sahibi olamazlardı.
- Devletten üç ayda bir Ulufe adı verilen maaş alırlardı.
- Padişah değiştiğinde Cülus Bahşişi adı verilen bahşiş alırlardı.

Yukarıda özellikleri verilen, Osmanlı askeri sisteminde önemli yer tutan askeri teşkilatın adı nedir?

A) Tımarlı Sipahiler
B) Eyalet Askerleri
C) Yeniçeri Ocağı
D) Yardımcı Birlikler

26. Osmanlı Devleti kendi çağlarının en modern ve en güzel şehirlerini inşa ederken fethettikleri şehirlere öncelikle camiler inşa etmişler, şehirleri ise bu camilerin etrafında kurmuşlardır. Özellikle camilerin etrafında medreseler, kütüphaneler, şifahaneler, hamamlar, hanlar, vakıflar kurarak şehirleri yaşanır hale getirirken insanların tüm ihtiyaçlarını karşılamışlardır. Bulundukları coğrafyalarda Müslüman ve gayrimüslim farkı gözetmeden bu çalışmaları sürdürmüşlerdir.

Paragraftaki bilgiler doğrultusunda Osmanlı Devleti'nin yönetim anlayışı hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Bayındırlık faaliyetlerine önem vermişlerdir.

B) Sosyal devlet anlayışını benimsemişlerdir.

C) Halkı yönetimde söz sahibi yapmışlardır.

D) Dinsel hoşgörü politikası izlemişlerdir.

Niğde Ölçme Değerlendirme Merkezi

27. - Sultan I. Ahmet devrinden itibaren şehzadelerin sancağa çıkmaları yasaklanmıştır. Bu durum, padişahların devlet tecrübesinden yoksun olarak tahta çıkmalarına neden olmuştur.

- Donanmanın başına yeterli olmayan deneyimsiz komutanlar getirilmiştir.

- Bu dönemde her alanda görülen bozulmalar ilmiye sınıfında da bozulmalara neden olmuştur. 17. yüzyılın ortalarından itibaren medrese müfredatından pozitif bilimler çıkarılmıştır.

Yukarıda Osmanlı Devleti'nin giderek zayıflamasına neden olan bazı gelişmeler verilmiştir. Bu gelişmeler dikkate alındığında hangi alanla ilgili bir bozulmadan söz <u>edilmemiştir</u>?

A) Yönetim
B) Eğitim
C) Ekonomik
D) Askeri

28. Osmanlı yönetimi altında diğer bütün azınlıklar gibi Yahudiler de gayet rahat ve huzurlu yaşadılar. Hatta Edirne'nin Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti olmasından sonra bu şehirdeki Yahudilerin baş Hahamı İshak Sarfati Avrupa'daki dindaşlarını "haçın gölgesinden hilalin gölgesine sığınmaya" çağırmıştı.

Yahudilerin dini liderinin böyle bir çağrıyı yapmasındaki <u>en önemli</u> sebep aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı Devleti'nin ticari olanaklarının çok olması

B) Osmanlı Devleti'nin çok geniş sınırlara sahip olması

C) Osmanlı Devleti'nin dini inançlara karşı yüksek hoşgörülü olması

D) Osmanlı ordusunun çok güçlü olması

29. **Aşağıdakilerden hangisi II. Mahmut'un devlet yönetimini daha sistemli hale getirmek için yaptığı yeniliklerden biridir?**

A) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

B) Matbaanın kurulması

C) Bakanlıkların (Nazırlık) kurulması

D) "Takvim-i Vekayi" adında ilk resmi gazetenin çıkarılması

30. Aşağıda 1243 Kösedağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan II. Beylikler Dönemi haritası verilmiştir.

Yalnızca haritadan yararlanarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Osmanlı Beyliği dışındaki diğer uç beylikleri Candaroğulları, Karesioğulları ve Germiyanoğulları'dır.

B) Candaroğulları ve Eretna Devleti Karadeniz'e kıyısı olan beyliklerdir.

C) Saruhanoğulları'nın sınır komşuları Karesioğulları, Germiyanoğulları, Aydınoğulları ve Osmanlı Beyliği'dir.

D) Eretna Devleti, Trabzon Rum İmparatorluğu ile sınırı olan tek Anadolu Beyliği'dir.

31.
- Bursa'yı fethedip başkent yapmıştır.
- Osmanlı Devleti'nin adeta ikinci kurucusu sayılmış ve Fetret Devri'ni sona erdirmiştir .
- İstanbul'u kuşatmak için Anadolu Hisarı'nı yaptırmış ve Ankara Savaşı'nda Timur'a yenilerek esir düşmüştür.

Yukarıdaki maddelere göre aşağıda verilen padişahlardan hangisi ile ilgili bir bilgi verilmemiştir?

A) Yıldırım Bayezid
B) Orhan Bey
C) Çelebi Mehmet
D) I. Murat

32. - Yalova'da kâğıt fabrikası kuruldu. İstanbul'da çini ve kumaş fabrikaları açıldı.

- Düşünce hayatının gelişmesine önem verildi. Bilim heyeti oluşturularak çeşitli eserler Türkçeye tercüme edildi.

- Yeniçerilerden Tulumbacılar bölüğü adıyla ilk kez bir itfaiye örgütü kuruldu.

- İlk kez çiçek aşısı uygulandı.

- Barok ve Rokoko mimarı tarzında pek çok köşk, saray, kasır, çeşme ve kütüphane yaptırılmıştır.

Lale Devri yeniliklerinden bir kısmı incelendiğinde yapılan yeniliklerin hangi alanla ilgili olduğu söylenemez?

A) Yönetim
B) Kültür
C) Sağlık
D) Mimari

33. Avrupa'da Jan Gutenberg Tarafından icat edilen matbaayı Osmanlı Devleti'ne getirerek ilk defa "Van Kulu Lügatı" isimli eseri basmıştır.

Yukarıdaki açıklamalarda bahsedilen matbaacımız kimdir?

A) İbrahim Müteferrika
B) Evliya Çelebi
C) 28. Çelebi Mehmet
D) Patrona Halil

34. Osmanlı Devleti,1789 yılında gerçekleşen Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı Milliyetçilik akımından olumsuz etkilenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi buna kanıt olarak gösterilebilir?

A) Topraklarında yaşayan Sırp, Yunan, Bulgar gibi Balkan milletlerinin ayrılıkçı isyanlar çıkarması
B) Azınlıklara Tanzimat Fermanı ile haklar konusunda çeşitli düzenlemeler yapması.
C) Islahat Fermanı ile topraklarında yaşayan azınlıklara birçok yeni haklar verilmesi.
D) Kanuni Esasi isimli bir anayasa çıkarılarak azınlıklara da yönetimde yer alma hakkı verilmesi

35. "Ben Kayı Boyu Ertuğrul Gazi, Alplerimle Anadolu'ya giriş yaptıktan sonra Alaeddin Keykubat'ın talimatıyla uç beyi olarak görevlendirildim ve .... yöresini Kayı Boyu yurdu kıldım."

Ertuğrul Bey'in anlattıklarına göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) Söğüt ve Domaniç
B) Kastamonu ve Sinop
C) Antakya ve Halep
D) Konya ve Karaman

36. - Balıkesir civarında kurulan ve Osmanlı Beyliği'ne bağlanarak Osmanlı Beyliği'nin ilk donanmasını oluşturan beylik

- Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti olan Konya civarında kurulduğu için kendisini Anadolu Selçuklu Devleti'nin mirasçısı olarak gören beylik

- Kütahya civarında kurulan ve topraklarının bir kısmını çeyiz olarak Osmanlı Beyliği'ne veren beylik

Yukarıda verilen bilgilerle beylikler eşleştirildiğinde hangi beylik ile ilgili bilgi verilmemiştir?

A) Karamanoğulları
B) Ramazanoğulları
C) Karesioğulları
D) Germiyanoğulları

37.

Görselde II. Abdülhamid Han hakkında verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle</u> söylenebilir?

A) İlk devlet hastanesi onun zamanında açılmıştır.

B) Devletin anayasal düzene geçişi onun zamanında gerçekleşmiştir.

C) Saltanatını kendi iradesiyle bırakmıştır.

D) Osmanlı tarihinde ulaşım amaçlı projeler ilk kez Abdülhamid Han tarafından üretilmiştir.

38. Padişah IV. Mehmet yedi yaşında tahta geçtiğinden devlet yönetiminde valide sultanın etkisi vardı. Valide Turhan Sultan, Köprülü Mehmet Paşa'ya sadrazamlık görevini teklif etmiştir. Köprülü bu öneriyi bazı koşullarla kabul debileceğini söylemiştir.

Köprülü Mehmet Paşa'nın ileri sürdüğü bu koşullar şunlardır:

- Saray devlet işlerine karışmayacak
- Birlikte çalışacağı insanları kendisi belirleyecek
- Önereceği uygulamalar saray tarafından kabul edilecek
- Hakkında bir şikayet olursa kendisi dinlenmeden karar verilmeyecek

Köprülü Mehmet Paşa'nın görevi kabul etmeden önce saraya bazı koşullar öne sürmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Çalışmalarına müdahale edilmesini istememesi

B) Osmanlı saltanatı üzerinde egemenlik kurmak istemesi

C) Haksız suçlamalardan korunmak istemesi

D) İşinin uzmanı insanlarla çalışmak istemesi

39. - Osmanlı Devleti 1538 yılında Preveze Deniz Savaşı'nda haçlı donanmasını (Andrea Dorya) yenerek tarihindeki en büyük deniz zaferini kazandı.

- 17. yüzyılda Girit'in Osmanlı topraklarına katılması Doğu Akdeniz'de Venedik'in yüzyıllardır süren hâkimiyetine son vermişse de bu fetih 24 yıl sürmüştü.

- 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız devlet kurmak isteyen Rum isyanını destekleyen İngiltere, Fransa ve Rus donanmaları birleşerek 1827'de Navarin'de Osmanlı donanmasını yaktı.

- 1853-1856 Kırım Savaşı'nda Ruslar, Karadeniz ve Kırım'a yapılan seferlerde üs hizmeti gören Sinop'a bir baskın düzenleyerek Osmanlı donanmasını bir kez daha yaktı.

Verilen bilgiler dikkate alındığında ulaşılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı Devleti zaman içerisinde denizcilik faaliyetlerinde geri kalmıştır.

B) Güçlü Avrupalı devletler Osmanlı toprak bütünlüğünü tehdit etmektedirler

C) Balkan milletleri Osmanlı'dan bağımsızlıklarını kazanmak istemektedirler.

D) İngiltere, Fransa ve Rusya Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak yapmışlardır

40. Osmanlı Devleti'nin fetihlerdeki başarısı güçlü bir ordu teşkilatına sahip olmasının sonucudur. Osmanlı Devleti'nde ilk düzenli ordu Orhan Bey döneminde yaya ve müsellem adıyla oluşturulmuştur. Daha sonra Kazasker Çandarlı Kara Halil'in öncülüğünde, savaşlarda esir edilen Hıristiyan askerlerin, Türk ordusuna dâhil edilmesi süreci başlamıştır. Bu sistem daha sonra Devşirme Sistemi'ne dönüşmüş ve Yeniçeri Ocağı bu gelişmelerle şekillenmiştir. Yeniçeri Ocağı 14. yüzyıldan 17.yüzyıla kadar savaşlarda büyük yararlılık göstermesine rağmen, bu tarihten sonra maddi sebeplerin de devreye girmesiyle bozulmuştur. Yeniçeri Ocağı II. Mahmut döneminde 1826'da Vakay-ı Hayriye (Hayırlı Olay) ile kaldırılmıştır.

Paragrafta Yeniçeri Ocağı ile ilgili hangi bilgiye yer verilmemiştir?

A) Yeniçeri Ocağının kaldırılma tarihine

B) Yeniçeri askerlerinin kimlerden oluştuğuna

C) Yeniçeri Ocağının bozulma nedenine

D) Hangi padişah zamanında kurulduğuna

41. Avusturyalı diplomat ve yazar Ogier Ghislain de Busbecq, Kanuni Sultan Süleyman'ın hükümdarlığının son döneminde iki defa Avusturya elçisi olarak İstanbul'a gönderildi. Bu görevleri sırasında dostlarına gönderdiği dört uzun mektupta (Türk Mektupları) Osmanlılar hakkında edindiği izlenimleri yazmıştı. Busbecq mektuplarının bir bölümünde şöyle diyordu: "Onlar da güçlü bir imparatorluğun bütün kaynakları, yıpranmamış bir güç, dövüşte ustalık ve tecrübe, savaş görmüş askerler, zafere alışkanlık, zorluklara tahammül, beraberlik, düzen, disiplin, kaanatkârlık ve tedbirlik var. Yoksulluk, kişisel israf, zayıflık, maneviyat bozukluğu, tahammülsüzlük, eğitimsizlik ise bizde. Asker itaatsiz, subaylar para canlısı. Disiplin küçümseniyor. Başıboşluk, umursamazlık, ayyaşlık ve ahlaksızlık yaygın. En kötü olan da şu: Düşman zafere alışkın biz ise yenilgiye."

Paragraftaki bilgiler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da görevli elçileri vardır.

B) Avrupalılar Osmanlı Devleti'ndeki gelişmeleri izlemektedir.

C) 16. yüzyılda askerî açıdan Avusturya Osmanlı Devletinden geri durumdadır.

D) Avusturya, toplumsal ve askerî açıdan sorunlar yaşamaktadır.

42. III. Selim döneminde yapılan bazı düzenlemeler şunlardır:

- Yeniçerilere talim zorunluluğu getirildi.
- Merkeze bağlı eyaletler yeniden düzenlendi, Anadolu ve Rumeli 28 vilayete ayrıldı.
- Fransızca ilk kez okullarda yabancı dil olarak okutulmaya başlandı.
- Yerli malının kullanımı teşvik edildi

Yapılan düzenlemeler dikkate alındığında hangi alanla ilgili bir ıslahat yapıldığı <u>söylenemez</u>?

A) Askeri B) Ekonomik

C) İdari D) Dini

43. Gezmeyi kendine iş edinen kişilere "seyyah" denilmektedir. Seyyahların gezip gördükleri yerleri anlattıkları eserlerine ise "Seyahatname" denir. Osmanlı topraklarına gelen seyyahların, Osmanlı kültürünü anlattıkları eserlerinde aşağıdaki hangi görselin yer alması <u>beklenmez</u>?

a)

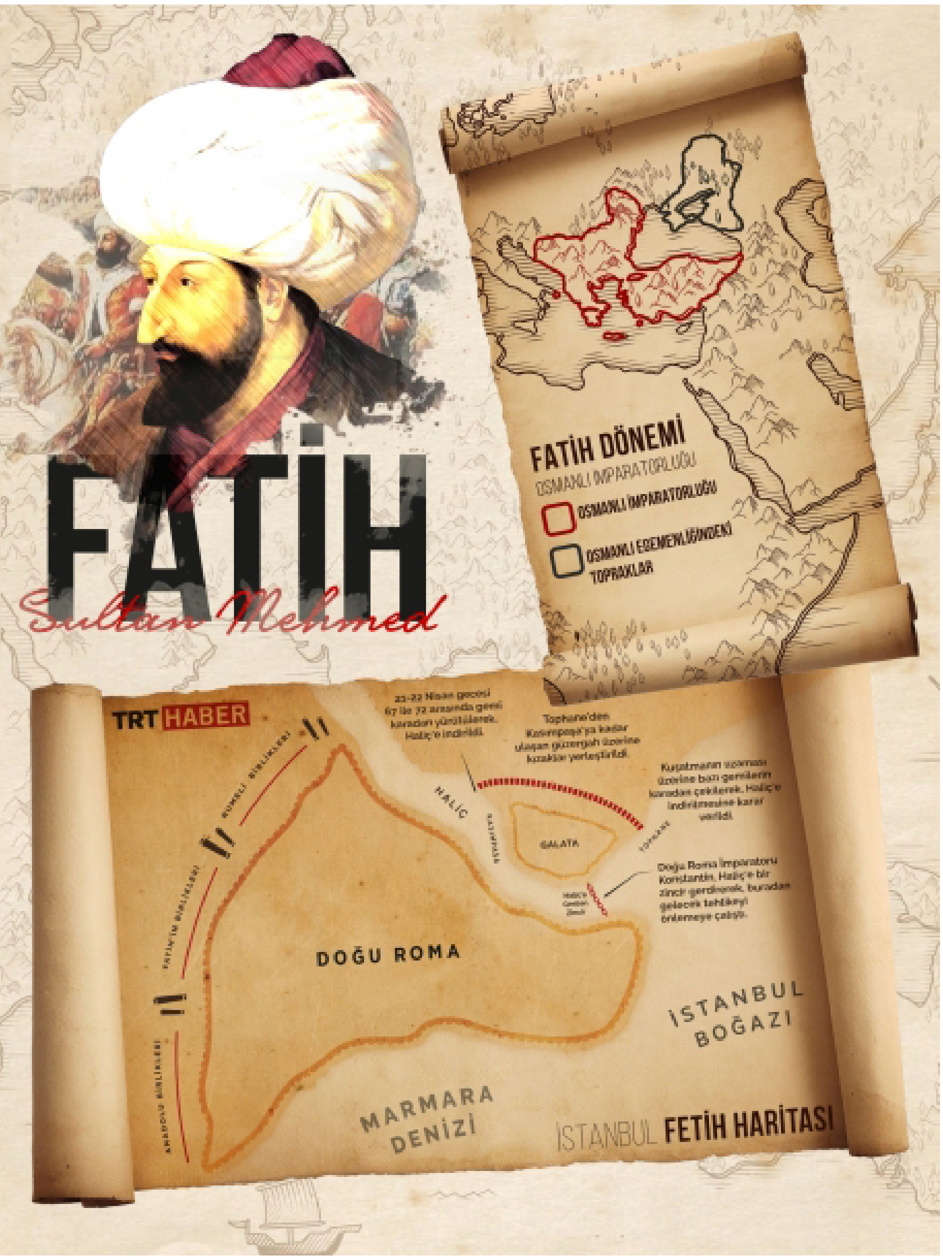
b)

c)

d)

44. Aşağıdaki infografikte Fatih Sultan Mehmet'in iktidarı süresince gerçekleştirdiği bazı faaliyetler kronolojik olarak verilmiştir.

- 1451'de II. Mehmed tahta çıktı. Menteşeoğulları Beyliği'ne son verildi. Amasra fethedildi.
- 1452'de İstanbul'un fethi için hazırlıklara başlandı. Bizans Devleti'ne savaş ilan edildi.
- 1453'de İstanbul fethedildi. Limni, İmroz ve Taşoz Osmanlı topraklarına katıldı.
- 1454'de Sırbistan'a iki kez sefer düzenlendi. Rodos Şövalyeleri'ne savaş ilan edildi. Venedik Cumhuriyeti ile barış imzalandı.
- 1456'da Enez ve Ceneviz kolonisi toprakları alındı. Üçüncü Sırbistan Seferi gerçekleşti.
- 1458'de Atina fethedildi.
- 1459'da Sırbistan, Osmanlı topraklarına katıldı.
- 1460'da Eflak, Osmanlı Devleti himayesine girdi. Mora Alındı.
- 1461'de Candaroğulları Beyliği toprakları alındı. Trabzon Rum İmparatorluğu, Osmanlı topraklarına eklendi.
- 1462'de Midilli Adası ve Bosna Krallığı fethedildi. Eflak Prensliği, Osmanlı Devleti'ne bağlandı.
- 1463'de Venedik ile uzun yıllar süren savaşlar başladı.
- 1466'da Arnavutluk kaleleri alındı. Karamanoğulları Beyliği'ne son verildi.
- 1467'de Konya ve Laren, Osmanlı topraklarına katıldı.
- 1469'da Ermanak, Aksaray ve İçel alındı.
- 1471'de Alanya, Osmanlı topraklarına katıldı.
- 1473'de Otlukbeli Savaşı yapıldı. Anadolu'nun tamamı Osmanlı'ya eklendi.
- 1475'de Kırım Hanlığı, Osmanlı'ya katıldı.
- 1478'de Osmanlı'nın ilk altın parası bastırıldı.
- 1479'da Gürcistan ve Çerkezistan ele geçirildi. Kefalonya, Ayamavra ve Zanta Adaları alındı.
- 1480'de İtalya'ya sefer düzenlendi. Rodos kuşatıldı ancak alınamadı.
- 1481'de **Fatih Sultan Mehmed, 3 Mayıs günü vefat etti.**

Sadece bu bilgiler dikkate alındığında Fatih Sultan Mehmet dönemiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama çalışmaları yapılmıştır.

B) Balkanlarda Türk hâkimiyetini sağlamak amacıyla mücadele verilmiştir.

C) Toplumsal hayatı düzenlemek amacıyla çeşitli kurumlar açılmıştır.

D) Dönemin bazı devletleriyle diplomatik temaslara girişilmiştir.

45.

Görselde Barbaros Hayreddin Paşa'nın hayatından tarihleriyle birlikte bazı kesitler verilmiştir.

Sadece bu ve bilgilerden yola çıkarak Barbaros Hayreddin Paşayla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>kesin</u> olarak ulaşılabilir?

A) Barbaros Hayreddin Paşa'nın iki kardeşi vardır.

B) XV. ve XVI. yüzyıllarda yaşamıştır.

C) Kuzey Afrika'nın tamamını Osmanlı Devleti'nin egemenliği altına almıştır.

D) En büyük başarısını Yavuz Sultan Selim zamanında kazanmıştır.

46. Aşağıdaki görselde Kanuni Sultan Süleyman dönemiyle ilgili bilgiler verilmiştir.

Sadece bu bilgiler dikkate alındığında Kanuni Sultan Süleyman dönemiyle ilgili hangi bilgiye <u>kesin</u> olarak ulaşılabilir?

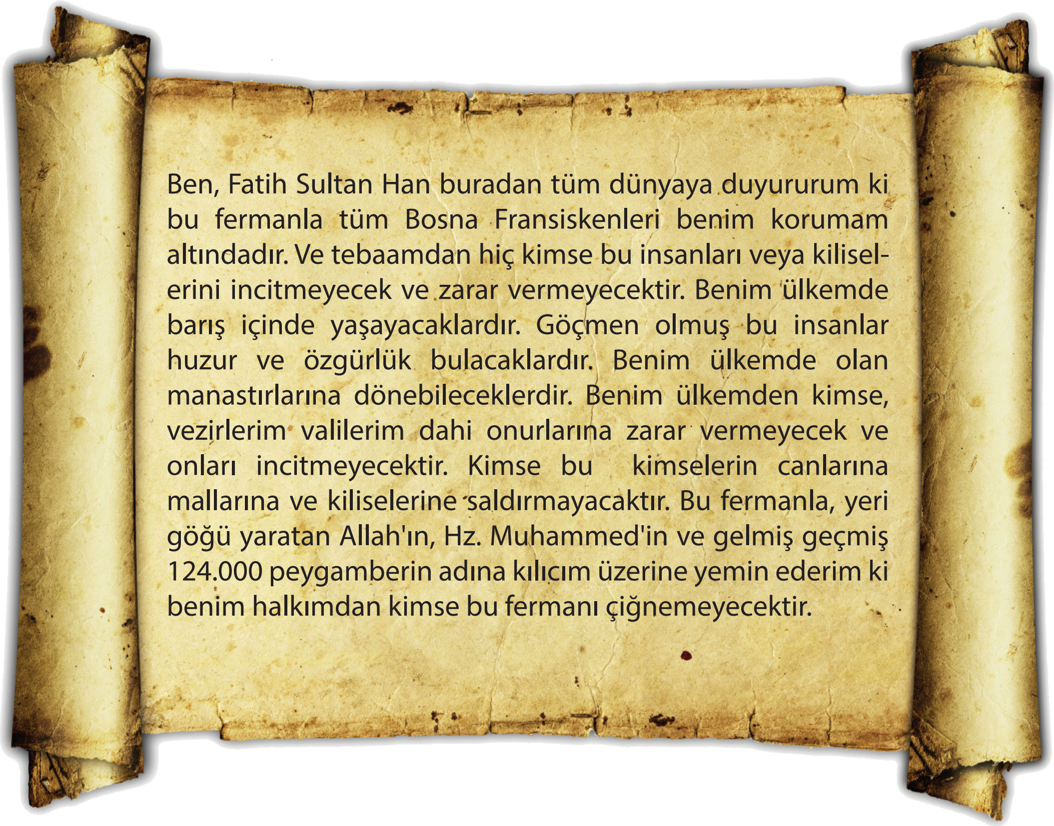
A) Saltanatı toplam 46 yıl sürmüştür.

B) Osmanlı Devleti topraklarını en geniş sınırlarına ulaştırmıştır.

C) Anadolu Türk birliğini sağlamak için Belgrad'ı fethetmiştir.

D) Viyana seferinden başarıyla dönmüştür.

47. Fatih Sultan Mehmet'in Bosna Fransiskenleri'nin özgürlüğü ile ilgili fermanı:

Ben, Fatih Sultan Han buradan tüm dünyaya duyururum ki bu fermanla tüm Bosna Fransiskenleri benim korumam altındadır. Ve tebaamdan hiç kimse bu insanları veya kiliselerini incitmeyecek ve zarar vermeyecektir. Benim ülkemde barış içinde yaşayacaklardır. Göçmen olmuş bu insanlar huzur ve özgürlük bulacaklardır. Benim ülkemde olan manastırlarına dönebileceklerdir. Benim ülkemden kimse, vezirlerim valilerim dahi onurlarına zarar vermeyecek ve onları incitmeyecektir. Kimse bu kimselerin canlarına mallarına ve kiliselerine saldırmayacaktır. Bu fermanla, yeri göğü yaratan Allah'ın, Hz. Muhammed'in ve gelmiş geçmiş 124.000 peygamberin adına kılıcım üzerine yemin ederim ki benim halkımdan kimse bu fermanı çiğnemeyecektir.

Bu ferman - - - - yönelik en eski belgelerdendir. 1971'de Birleşmiş Milletler bu fermanı bütün dillere çevirmiş ve yayınlamıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

A) Dini özgürlüğe

B) Veraset sistemine

C) Kültür aktarımına

D) İskan politikasına

48. - - - - sahip oldukları haklar:

• İnançlarını ve kültürlerini rahatça yaşayabilirlerdi.
• Gayrimenkul satın alabilirlerdi.
• Kendilerini diğer insanlardan farklı hissetmezlerdi.
• Adalet konusunda Müslümanlarla aynı haklara sahiplerdi.
• Serbestçe ticaret yapabiliyorlardı

Yukarıda verilen bilgilere bakarak boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

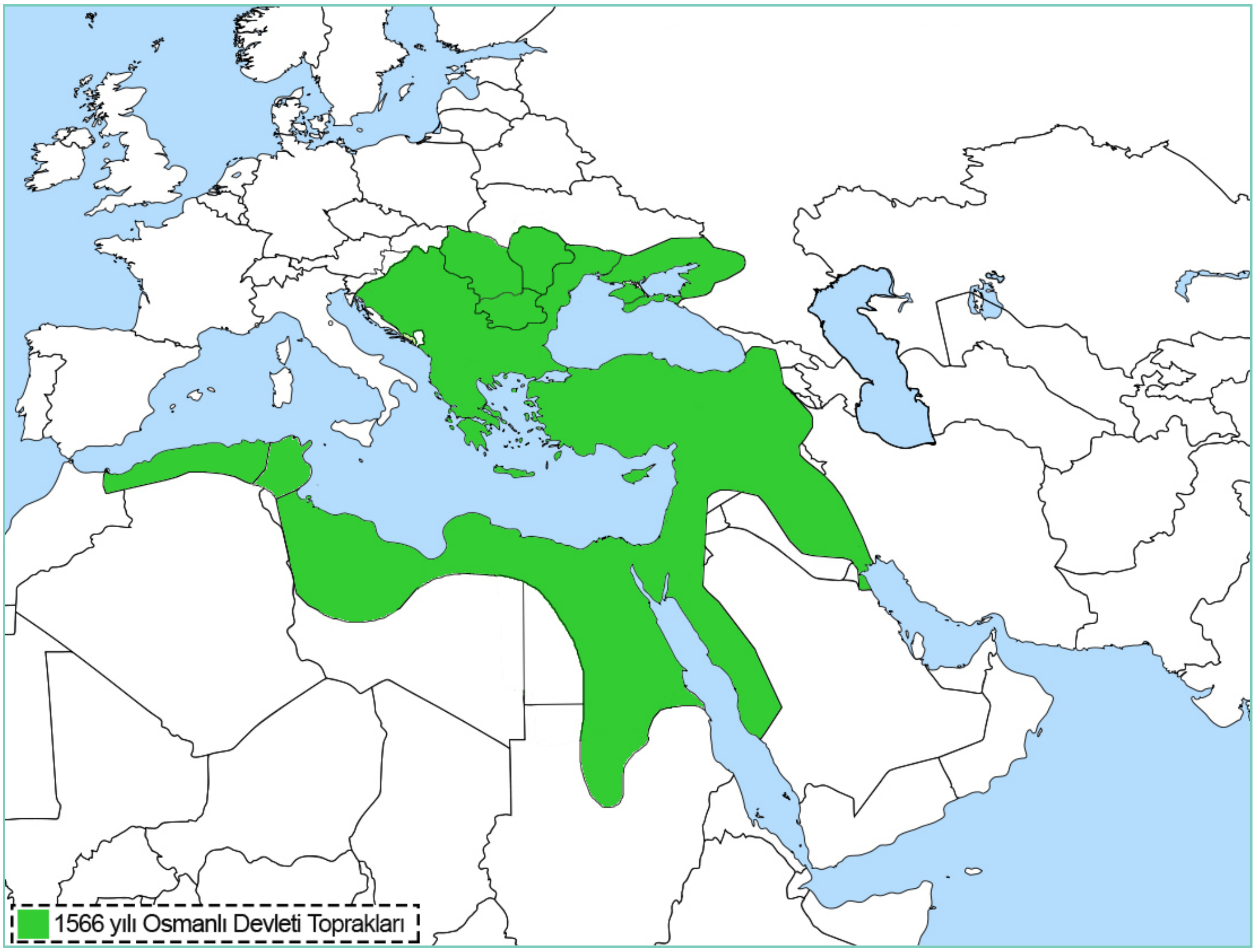
A) Devşirmelerin

B) Yeniçerilerin

C) Gayrimüslimlerin

D) Köylülerin

49.

Yukarıda verilen haritada 1566 yılına ait Osmanlı toprakları gösterilmektedir. Yalnızca haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Anadolu Türk siyasi birliği sağlanmıştır.

B) Avrupa topraklarının tamamı Osmanlı idaresindedir.

C) Kuzey Afrika'nın topraklarının önemli bir bölümü Osmanlı yönetimindedir.

D) Doğu Akdeniz hâkimiyeti Osmanlı Devleti'nin elindedir.

50. Lale Devri'nde yapılan yeniliklerden bazıları aşağıda verilmiştir.

I. Çiçek aşısı yapılmıştır.
II. Çini ve kumaş fabrikalarının kurulmuştur.
III. Matbaa kurulmuştur.
IV. Tercüme Heyeti'nde kurulmuştur.

Lale Devrinde yapılan yeniliklerden hangileri kültürel alanda yapılan bir yeniliktir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) III ve IV

D) Yalnız IV

51. Kıbrıs'ın alınmasından sonra Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki gücünün daha da artmasından çekinen Haçlılar, büyük bir donanma hazırlayarak İnebahtı önlerinde Osmanlı donanmasıyla karşı karşıya geldi. Yapılan savaşı, Osmanlı Devleti kaybetti.

Yukarıda İnebahtı Deniz Savaşı hakkında bazı bilgiler verilmiştir. Sadece bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki hangi sorunun cevabına ulaşılamaz?

A) İnebahtı Deniz Savaşı kimler arasında olmuştur?

B) İnebahtı Deniz Savaşı hangi olaydan sonra gerçekleşmiştir?

C) İnebahtı Deniz Savaşı ne zaman yapılmıştır?

D) İnebahtı Deniz Savaşı'nı kim kazanmıştır?

52. Selanik'in 1430'da fethine şahit olan rahip Anagnostis, eserinde, Venedik işgali altındaki Selanik halkının Venediklilerin baskısından dolayı çektiği ızdırabı anlattıktan sonra halkın Türkleri bir kurtarıcı gibi karşıladığını belirtmektedir. Ayrıca Anagnostis, Selanik'in fethinin ardından II. Murat'ın şehrin ileri gelenlerinden esir düşenlerin fidyelerini bizzat ödediğini, şehrin imarı için teşebbüse geçtiğini, halka din konusunda tam bir serbestlik tanıdığını, kimin evi elinden alındıysa ona evinin geri verilmesini sağladığını, daha önce Venedik baskısı nedeniyle kaçanları Selanik'e çağırdığını da ilave etmektedir.

Sadece bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Selanik II. Murat döneminde Osmanlı topraklarına katılmıştır.

B) Venedikliler 1430 yılında Selanik'i işgal etmişlerdir.

C) Osmanlı Devleti Selanik halkına inanç özgürlüğü tanımıştır.

D) Venedikliler Selanik halkına baskı yapmışlardır.

53. Osmanlı padişahı olan Sultan II. Abdülhamid hatıralarında şunları ifade ediyor: "Bütün kuvvetimle Anadolu demir yollarının inşasına hız verdim. Bu yolun gayesi Mezopotamya ve Bağdat'ı, Anadolu'ya bağlamak, İran Körfezi'ne kadar ulaşmaktır. Alman yardımı sayesinde bu başarılmıştır. Eskiden tarlalarda çürüyen hububat şimdi satılabilmektedir. Madenlerimiz dünya piyasasına arz edilmektedir. Anadolu için iyi bir istikbal hazırlanmıştır."

II. Abdülhamid'in hatıralarında yer alan yukarıdaki bilgilere göre; demir yollarının hangi alana katkısından bahsedilmektedir?

A) Siyasi

B) Askeri

C) Kültürel

D) Ekonomik

CEVAP ANAHTARI

1) D - Y - D - Y - Y - D - Y - D - Y - D - Y - D

2) Sanayi İnkılabı

3) D - Y - Y - D - D - Y - D - Y

4) 1 → D, 2 → E, 3 → F, 4 → A, 5 → B, 6 → C

5) (Öğrenci Yorumu)

6) a) Kazasker b) Sadrazam c) Nişancı
d) Defterdar e) Reis-ül Küttab
f) Şeyh-ül İslam

7) a) II.Mahmut b) Fatih Sultan Mehmet Han
c) Yavuz Sultan Selim ç) III.Selim
d) Kanuni Sultan Süleyman e) Osman Bey
f) II.Abdülhamit g) I.Murat ğ) III.Ahmet

8) Rumeli Hisarı

9) D - D - Y - D - Y - Y - Y

10) Seyfiye, İlmiye, Kalemiye

11) (Öğrenci Yorumu)

12) BİLİMSEL, EKONOMİK, DİNİ, SİYASİ,
EKONOMİK, DİNİ, BİLİMSEL, EKONOMİK

13) - Fethedilen bölgelerin kalıcı olmasını sağlamak
- Yapılacak fetihlerin devam etmesini sağlamak
- Ülkedeki Türkmenleri, yerleşik hayata geçirmek
- Fethedilen her bir bölgenin İslamlaşmasını ve Türkleşmesini sağlamak
- Fethedilen toprakların siyasi ve askeri yönden olduğu kadar; sosyal yönden de güvenliğini sağlamak
- Fethedilen yerlerde sorun çıkarma ihtimali olan ailelerin, Anadolu'ya göç etmesini sağlayarak; karışıklık çıkma ihtimalini azalt mak

14) C
15) C
16) B
17) D
18) D
19) D
20) B
21) B
22) C
23) C
24) B
25) C
26) C
27) C
28) C
29) C
30) C
31) D
32) A
33) A

34) A
35) A
36) B
37) B
38) B
39) A
40) D
41) A
42) D
43) B
44) C
45) B
46) A
47) A
48) C
49) B
50) C
51) C
52) B
53) D

meb.gov.tr